

Ärende: Svenska Finlands folktings utlåtande till riksdagens arbetslivs- och jämställdhetsutskott gällande regeringspropositionen som gäller social- och hälsovårds- och landskapsreformen

Hänvisning: Inbjudan att höras som sakkunnig och ge ett skriftligt utlåtande 20.3.2017

UTLÅTANDE

Svenska Finlands folkting tackar för möjligheten att ge ett utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse. I enlighet med sitt lagstadgade uppdrag tar Folktinget ställning till de frågor som berör de språkliga rättigheterna.

I förslaget till landskapslag föreslås att landskapet ska ordna företags-, arbets- och näringsstjänster. Ur propositionens motiveringar framgår att bl.a. NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråerna tjänster sammanslås och bildar tillväxttjänster. Lagstiftning gällande servicens närmare struktur och innehåll är under beredning, men ur förevarande lagsförslag framgår att man kommer att tillämpa modellen med separata anordnare och producenter. Landskapet kommer att få anordnaransvaret medan produktionen kommer att marknadsutsättas så att kunden får möjlighet att välja bland producenter i form av kommun, privata och tredje sektorns aktörer.

Folktinget förutsätter att man som en del av beredningen utreder huruvida den aviserade modellen kan trygga tillgång till service och valfrihet på svenska. Folktinget konstaterar att man inte beaktat språkliga aspekter i den marknadsundersökning som arbets- och näringsministeriet låtit göra (<http://tem.fi/documents/1410877/3178243/markkinavuoropuhelu-raportti/7affd776-2cc6-4745-8fb3-dab77d3326be>). Situationen är utmanande för den svenskspråkiga befolkningens del då man ofta inte bildar stora marknader som skulle intressera producenter i den grad att konkurrens och valfrihet genomgående skulle uppstå.

Om tillväxttjänsterna genomförs enligt den aviserade modellen är det absolut nödvändigt att säkerställa att tjänsterna fungerar på båda nationalspråken. Detta bör vara en prioritet under beredningen av lagstiftningen gällande tillväxttjänsterna. Också svenskspråkiga personer bör ha möjlighet att välja producent.

Folktinget anser att påverkansorganet för minoritetens språk bör vara involverat i ordnandet av de svenskspråkiga tjänsterna och ha reella möjligheter att påverka beslutsfattandet. Påverkansorganets roll hämmas dock av att det inte är en egentlig nämnd som skulle kunna inneha offentlig makt. Organet är heller inte knutet till landskapets förvaltning och man har heller inte tryggt tillräckliga resurser och inflytande för att påverkansorganet ska kunna genomföra sin uppgift. Folktinget har därför föreslagit att påverkansorganet borde stärkas på ett flertal sätt. Organet borde vara en nämnd som har möjlighet att utöva offentlig makt och organets ordförande borde vara medlem i landskapets styrelse.

Oberoende av juridisk status bör organets uppgifter definieras klart i den under beredning varande lagstiftningen om tillväxttjänster. Organet bör ha möjlighet att utreda, bedöma och

FOLKTINGET
SVENSKA FINLANDS FOLKTING

fastställa vilka tjänster landskapets språkliga minoritet har behov av på sitt eget språk och följa upp tillgången till tjänsterna och deras kvalitet.

Svenska Finlands folkting

Thomas Blomqvist
Folktingsordförande

Markus Österlund
Folktingssekreterare

Erik Munsterhjelm
Sakkunnig inom förvaltning